

КЗ «Центральна публічна бібліотека
імені Василя Скуратівського»
Малинської міської ради
Методичний відділ

Моя історія війни

«Щоденник війни очима бібліотекарів»
Випуск 1.

м.Малин
2022

«Щоденник війни очима бібліотекарів» / «Центральна публічна бібліотека імені Василя Скуратівського»
Малинської міської ради; уклад. Т.Ковальчук. – Малин,
2022. – Вип.1.

«Здається, що це сон.

Але це не сон.

Це реальність.

У нас війна»:

розповідають бібліотекарі Малинської громади про
початок повномасштабної війни росії проти України...

Ще на початку березня я попросила колег-бібліотекарів записати-описати життя своїх сіл з початку війни росії проти України. Створити таку хроніку подій, почуттів, думок, настроїв. Адже це наше з вами завдання, як бібліотекарів, описати і зберегти для історії ці страшні події. Такий наш внесок у краєзнавчу роботу бібліотек. Це буде вклад в історію рідного краю.

Різниця в сприйнятті війни через стрічку новин і наживо — колосальна. Кожне свідчення може бути цінним для краєзнавчої історії.

Не відкладати на потім, почуття притуплюються, щось вже не так сприймається, щось забувається. А важлива кожна деталь, кожне відчуття, кожне слово. Кожен має розповісти про війну з місця, де він є.

Записати це все
наш з вами
обов'язок перед
майбутнім, наша
страшна правда.
Ми ж бібліотекарі,
хранителі історії.
Створимо хроніку
подій, про які
мають знати
майбутні
покоління...

Ми пишемо історію
цієї війни просто
зараз.

Тримаємось і
пишемо.

Ранок 24 лютого мабуть не забуде ніколи кожен українець, а я цю дату буду пам'ятати все життя.

5.20 на годиннику. Лунає дзвінок на телефоні. З тривогою в душі підхоплююся, хапаю телефон і беру слухавку, навіть не читаючи хто мені телефонує. Чую голос тітки: «Іра, ти саме головне не нервуй, тихенько буди дівчат, збирай необхідні речі, у нас розпочалася справжня війна». Хвилина мовчання, я чую вже

заплаканий голос, а відповісти нічого не можу.

«Алло, ти чуєш? Іра тримайся, все буде добре ми збираємо речі і їдемо до вас». Тітка моя проживає в Києві, вони з перших хто відчув цю хвилю страху. Ось з цього моменту все життя наше перевернулося. Перший день війни для мене був дуже морально тяжким, тому що не розуміла, що буде, що потрібно робити. Намагалась не плакати, щоб не лякати ще більше дітей, які вже були стривожені, побачивши все це страховисько через інтернет. Задавали безкінечні питання «Мама, а як тітка Оля в з Ірпеня, як дядько Денис з Києва і так далі?», а ти відповідаєш «Все у них добре, вони встигли виїхати». А насправді все їде в голову, що з ними, чи стигли виїхати.

Коли приїхали рідні ми почали облаштовувати будинок, так як у мене немає підвалу. Вікна забиті матрасами, завішена кожна щилина ковдрами, вічні вечери з

ліхтариками, а після 17.00 сиділи мов миші прислуховуючись до кожного звуку.

Коли брат, який проживає в Малині, телефонує і каже: «Повітряна тривога, будьте обережні». Серце починає вилітати з грудей. Беремо ковдру виходимо в глуху кімнату де немає вікон, накриваємо голови і чекаємо відбою. І так день за днем. Єдине, що відволікало – це приготування їжі на ЗСУ, тоді час проходив швидше.

А вибухи ставали все частішими і ближчими, літають літаки і гелікоптери. В ніч з 6 березня на 7 березня ми відчули всю повноту картини про війну. Всю ніч просто здригалися від безкінечного бухання, навіть здавалося наче стіни рухалися. В ту ніч без зупину нищили села нашого краю.

Вранці коли всі настільки налякані, вирішили рятувати дітей. Їхати на Львівщину, кажуть там тихо.

Просто плачучи збиралися необхідні речі, а руки наче не твої і думки якісь всі розлетілися в різні боки.

Дядько каже: «Багато не беріть сумок, а то може прийдеться тікати закордон».

Я настільки була морально вбита, що сльози лилися самі і настільки розгублена, що не розуміла куди я їду, що я там буду робити. А потім дивишся на дітей і розумієш потрібно взяти себе в руки і бути сильною.

Дорога до Львову була дуже тяжка безкінечні затори, безліч блокпостів. Їхали 14 годин за цей весь час, я навіть не їла, тільки пила воду і майже всю дорогу мовчала.

Нарешті ми в Львові. Все тихо, спокійно, вулиці освітлюються, рух транспорту не зупинено. Про жах війни нагадували лише блокпости, військові з автоматами і страшне виття сирен. Але клята російська нечисть дійшла і спокійного, на перший погляд, Львову.

Восьма ранку, у дівчат тільки розпочалося навчання, чути гул сирени, але ми спокійно пішли снідати. Ми чомусь були впевненні, що захід України омине ця біда і ми дуже добре заховалися. Вікна балкону задзвеніли пролунало три глухі вибухи, а потім такий гучний свист і четвертий вибух був дуже потужним. І ми зрозуміли прилетіли ракети на Львів. Страшна паніка, знову сльози, знову збирання речей і біжимо до сховища.

Слідуючі тривоги ми вдягалися, брали необхідні речі, нашого песика на руки і сідали із жителями будинку на сходи. Надіючись, що все буде добре і скоро буде перемога. Ми вірили в це кожен день і що ми скоро повернемося додому. Де вже розцвіли квіти і квітує садок.

Ця війна забирає дитинство моїх дітей, які так налякані, що реагують з острахом на кожен звук. Коли летить літак завмирають і слухають, а потім запитують: «Мам, мам, а може це наш?».

Війна для мене – це величезний страх, а найбільше я боюся втратити своїх дітей, рідних і близьких людей, взагалі людей яких я знаю.

Серце зжимається від болю коли ти бачиш скільки гине воїнів, мирних людей і діточок.

І вражає бездушність і жорстокість російського народу.

*Альона Йосипенко
Бібліотекар Любовицької
сільської бібліотеки-філії*

23 лютого 2022 року, 12 година ночі...

Розмови про війну, але, ніхто не вірить...

5.15 ранку - дзвінок телефону: «Алло, тьотя Альона, що там у вас? Почалася війна».

Я швидко вийшла з хати і почула десь далеко вибухи. Починаю всім телефонувати. Цей стан описати не можливо: страх, заціпеніння. В голові просто нічого не вкладається, плутаються думки. Розумію, що це не сон, я вже не сплю... Як таке можливо?

О 8 годині ранку ми почали збиратися біля клубу. Мозок відмовляється сприймати, що це – війна. Чути далеко вибухи, від розуміння того, що відбувається, паморочиться в голові, нудить, думки плутаються.

Вже через кілька годин селом їхали староста і депутат, збирали наших чоловіків до призовного пункту. Ніхто не відмовився. Минає ще якась година і жовтий «Богдан», який вчора возив дітей до школи, забирає наших чоловіків на війну...

25 лютого ми біля школи набираємо у мішки пісок, закладаємо вікна у підвал.

26 лютого на трасі біля магазину поставили блок-пост. Солдати і ми всі гуртом лаштували барикади, набирали у мішки пісок, перегороджували камінням дорогу. Все робиться дуже швидко, ніхто не відчуває втоми, в повітрі стоїть запах паленої гуми вантажівки, яка на всій швидкості підвозить каміння і щебінь.

Вже з 27 лютого я і моя кума з сестрою почали готувати обіди нашим військовим .

28 лютого – вивозили перших мамок з дітками на більш безпечну територію. Бажаючих не так вже й багато, тому що не всі вірять, що цей жах затягнеться на довго... Більшість виїхали пізніше, коли вже було «дуже гучно».

2 березня - готували їсти, почули гул. Перша думка - їде пожежна машина. Насправді, то були танки, які ми вперше почули, і перші гучні залпи, і перший справжній страх.

Наступного ранку, деś о 7 годині, ми принесли хлопцям сніданок і зупинилися біля магазину. Командир звернувся, щоб ми відійшли ближче до будівлі, так як йшла перша колона солдатів, яка прямувала в село Слободу. Ближче до 13 години несли обід, не тільки нашим хлопцям а і тим, які їхали вранці. Повернулася не вся колона, а менше половини. На них страшно було дивитися: розгублені, перелякані. Та найбільш було боляче за двадцятирічних хлопців, які телефовали батькам і кричали: «Мам, я живий! Живий!». Ми подавали їм їсти, у них трусилися руки... і самі колотилися. Через пару годин приїхали автобуси і їх забрали.

Кожен наступний день були вибухи не вщухали: наші гатили по ворогу, ворог гатив у відповідь, а ми – деś тут між ними...

Телефонує кума, каже, є інформація, що у наш напрямок ідуть 42 танки, але 109 бригада повернула їх в інший бік. Ми потім дізналися про ту бригаду.

13 березня село зазнало першого аваційного удару. На трасі, за магазином, літак орків скинув «500-ту» бомбу. Вибух був величезний. Ми з чоловіком вибігли на двір подивитися чи нічого ніде не горить і почали телефонувати своїм кумам, так як вони живуть найближче до епіцентру вибуху. Не дозвонились, було дуже страшно за них. Дозвонились до сусідів, які встигли сховатись у погріб. Всі живі!

18 березня був другий наліт, ще три удари. Літак зробив кілька кіл над селом, скидаючи бомби. Потрапило в людське подвір'я. Однією з бомб рознесло хату, хлів, літню кухню, машину. Добре, що родини не було вдома: мама з дітьми виїхала на захід України, а чоловік пішов на ночівлю до родичів. Від цього удару постраждало багато будинків: вилетіли вікна, двері, знесло дахи. Зранку, після комендантської години ми всі бігли туди на куток допомагати.

Так, як в селі були наші солдати, то прильоти по селу ще були не одноразово. 23 березня о 8 годині ранку авіаудари по центру села: однією бомбою зруйнували їдальню школи, другою – сусідський будинок. В цей час ми з чоловіком вибігли в подвір'я, почули крики, то був сусід який шукав дружину. Слава Богу – живі! І тут, ми піднімаємо голови, і над нами летить третя ракета у бік колгоспу.

Потім, 23 березня, близько 20-ї години, поряд з моїм будинком розбомбило хату, трохи далі – хата від вибуху згоріла. В той день знову постраждало багато осель, але, всі живі.

Всі, хто залишився в селі вже знали по годинах, коли буде черговий наліт. Звук ворожого літака ніхто вже ні з чим не сплутає. Підходить час – всі прислуховуються. Цей жах, коли чуєш, що «воно» летить, передати не можливо.

Постраждали будинки, хліви, літні кухні, паркани не лише від авіанальотів, прилітали касетні боеприпаси, гатили артилерією. Один Господь знає, як залишились живі всі люди!

Десь у квітні привезли до нас 10-ту штормову бригаду, яка нас обороняла від ворогів. Зібралася наша дівоча команда і почали готувати хлопцям їжу. Через 2 місяці, після ракетних ударів по залізниці у Малині, хлопців вивезли.

Серце розривалось на частини від звісток про загиблих хлопців, жителів сусідніх сіл нашої громади. Наше село не оминуло таке ж горе. 28 травня загинув наш односельчанин, Опанасенко Валентин. Він з першого дня війни був у найгарячіших місцях - під Северодонецьком, поблизу Бахмута. Залишилася дружина, донька і онук, яких він дуже любив. Всім селом ми провели Валентина в останню путь 2 червня.

Приходили звістки про поранених наших хлопців, а ми всі думали, добре, що живі... Є серед наших односельчан і безвісті зниклі військові... але ми надіємось, що вони повернуться, що скоро настане Перемога, і буде мир,

І на оновленій землі
Врага не буде, супостата,
А буде син, і буде мати,
І будуть люди на землі...

СЛАВА УКРАЇНІ! ГЕРОЯМ СЛАВА!

Світлини – наслідки рашистської агресії в селі Любовичі:

Перше авіаційне бомбардування села 13.03.22 року

На околицю села ворожа авіація , яка прилетіла
з боку Білорусії, скинула «п'ятисотку»

Другий удар зруйнував людські оселі.
18.03.2022р.

Вирва від «трёхсотой»

23.03.2022 року нанесений удар по Любовицькій школі

Це була шкільна їдальня...

23.03.22р. о 8 вечора повторний авіа удар по центру села

Наступні удари прийшлись на початок села,
зруйновані людські оселі. 26.03.22р.

Неодноразово здійснювались обстріли
касетними боєприпасами

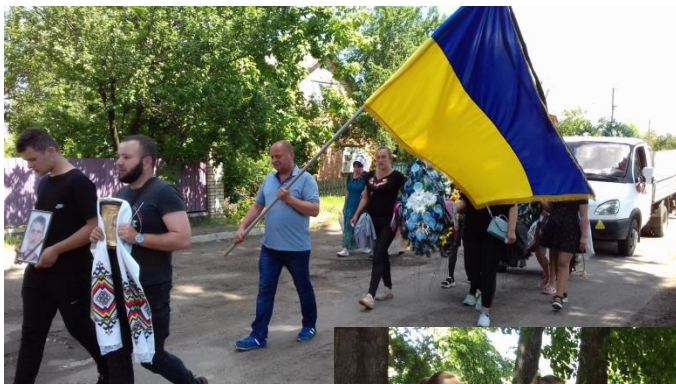
«Подарунки» від «братського» народу

Місцева бригада куховарок, які готували обіди нашим бійцям

Прийшла біда і в село Любовичі...
В останній шлях провели односельчанина, бійця 30-ї
бригади, **Опанасенка Валентина**,
який загинув під Бахмутом 29.05.22р.

Наталія Гордієнко
Завідуюча бібліотекою - філією с.Українка

Вечір 23 лютого, поки все спокійно. Населення мирно спало, але під ранок 24.02.2022 року вибухи ракет та авіабомб сколихнули Україну. Росія розпочала повномасштабне вторгнення на територію нашої держави.

Вже о шостій ранку, президент України, Володимир Зеленський, оголосив про введення військового стану і мобілізацію по всій території України. З нашої громади до збройних сил відразу пішли чоловіки та хлопці, які були в зоні АТО, мали досвід, були підготовлені, але були і добровольці, які не вагаючись пішли захищати свою землю, родини, свою державу.

Була відчутна єдність людей. Першими діями у громаді було облаштування бомбосховищ. І малі і великі долучились до роботи, щоб більше людей мали змогу сховатись, і захистити себе від авіабомб, якими нас бомбили майже щодня. Ніколи не забути страх і розгубленість в очах дітей та односельчан, які прийшли до бомбосховищ. Уже ввечері ми бачили як горіло багряним полум'ям село Кухарі, це було жахливе видовище, перші жертви, перші руйнування. Люди вимушені були втікати, тож ми не вагаючись прихистили пару сімей, які ледь вибралась, дивом врятувались, добравшись до нашого села. Всім селом допомагали продуктами, працювали бригади кухарів. Організували кухню, де всі могли харчуватись, а також готували для наших воїнів, під час тимчасового затишшя відвідували свої домівки. По вулицях люди гуртувались, і ховались по підвалах. На звернення старостату допомагали як могли: будували блокпости, виготовляли буржуйки, ділилися одіями, подушками, матрацами, теплим одягом та іншим за потреби.

Літаки, що летіли зі сторони Білорусії, щодня бомбили територію села. Всього по селу було нанесено 37 ударів. Першими ударами 02.03.2022р. було зруйновано вишку оператора «ЛАЙФ», що призвело до відсутності зв'язку, і викликало незручності, люди вимушені були переходити до інших доступних операторів. Від вибуху загорівся ангар де знаходилося зерно та інші речі. Через день, авіабомба, влучила в будинок Іваніченка Андрія Олександровича, повністю його зруйнувала, а від ударної хвилі та осколків було пошкоджено ще шість будинків: Шлепак З.Г., Тищенко М.М., Мартиненко М.М., Іваніченко С.Ю., зруйновано будинок Чморики Івана, який розташований теж по вулиці Малинській. По вулиці Пісківка теж були прильоти 10 березня.

Коли бомбили мости на Гранітному (залізничний та транспортний), ракети не долетіли, а впали в кущах, на території неподалік будинків Лавриненко Сергія, Осипенко Світлани, Ісаєнко Ігоря, що призвело до руйнування: повибивало вікна, вирвало двері, тріснула стіна, розбило і зірвало шифер. Вирва після вибуху була дуже глибока. Ми вже приблизно орієнтувались коли нас можуть бомбити, але було і зненацька. Люди зі страхом бігли в безпечні місця. Знову вибухи по вулиці Пісківка 115, ракети влучили в город, і на дорозі. Одна увійшла в землю і не розірвалась, інша знесла кухню Сміян Марії Іванівни, в будинку повибивало вікна. З часом сапери обстежили місце падіння ракети, дістали її, і знешкодили. Ракета дивом не пошкодила газопровід. Під час цих подій головним є те, що ніхто з людей не постраждав, бо ховалися в сховищах.

28.03.2022р. бомбили завод «ФОРЕСТ», пожежні загасили пожежу. Пропадало світло, але працівники РЕСУ швидко його відновлювали. Нашим селом постійно рухалась військова техніка з військовими, які боронили нас від російських загарбників. Траса була переповнена машинами з написом «діти», їх волонтери вивозили з Бучі, Бородянки, які були окуповані російськими

нелюдами. Люди їхали в безпечні місця на захід України, до Польщі, Чехії. Організовували евакуаційні автобуси.

Тяжко було пережити часи коли бомбили сусідні села Любовичі та Ялцівку. Ми бачили, як літаки скидали бомби, і в гору піднімались стовпи диму. Кров стигне в жилах від безпорадності, знаючи, що там знайомі, друзі. Бомбардування не припинялися, то Юрівка, то Малин, Тетерів, Загальці, Спартак - це було надзвичайно важко. Страждали діти в яких батьки не в змозі були виїхати. Втому числі я, і мої діти. За місяць до війни втратила чоловіка, і в мене не було підтримки. Меншому сину 10 років. Він боявся їхати кудись. Допомогавав, як міг, сам облаштував погріб де ми ховалися, робив дерев'яні гвинтівки. Коли лунали сирени першим гукав нас до укриття, його не цікавив тоді ні інтернет, ні телевізор. Дитина шукала спосіб, як врятувати бабусю, маму і брата.

18 березня визволяючи Макарів загинув наш односельчанин Андрійчук Вячеслав Вікторович. Всім селом проводжали нашого героя в останню дорогу, а над нами літали ворожі літаки. За вісім місяців війни загинуло п'ятеро односельчан: Нікітін Олександр В'ячеславович, Трохименко Олег, Степаненко Роман Іванович, Семенюк Анатолій Олегович. Їм би радіти життю, йти безстрашно за мріями, відкривати світ, їм би співати до ранку з друзями пісні, закохуватися і створювати сім'ї, їм би жити.

Вічна пам'ять нашим героям. Вони назавжди в наших серцях!

Ніколи не пробачимо рашистів, то не люди, то нелюди, які нас сьогодні вбивають, хочуть знищити нас як націю, але ця сволота не поставить нас на коліна.

Ми українці, ми незламні, Перемога буде за нами.

СЛАВА УКРАЇНІ! ГЕРОЯМ СЛАВА!

*Бібліотекар БілоБерезької
бібліотеки-філії
Тамара Шабанова*

У кожного українця є своя власна історія того дня – 24 лютого 2022 року.

Історія, яка не забудеться і не пробачиться. Війна – це страшно, бо боїшся за життя найдорожчих. Війна охопила кожного страхом, але не панікою.

24 лютого 2022 року, близько 5 години ранку росія розпочала повномасштабне вторгнення в Україну. На українські міста і села було скоєно широкомасштабний наступ російських військ і артилерії. Постійно зітали в небо літаки, які бомбили наші села. Зі сторони білорусі ворог почав наступ на Іванків, Кухарі, Бородянку, Гостомель, Бучу, Ірпінь... Здригалась земля від вибухів, йшла запекла боротьба.

На в'їзді в наше село, на трасі Київ-Ковель, поставили блокпост, військові охороняли проїзд на Київ. Ми, жителі села, тероборона підтримували їх як могли. Ми готували гарячі страви, чай, пекли пиріжки, а місцеві хлопці з тероборони – Т.Карпенко, Я.Карпенко доставляли нашим воїнам ці продукти.

Кожного дня безперервно літаки скидали бомби. У лісі біля траси скинули бомбу, але наші військові перед цим відійшли. Також навпроти дачного масиву була скинута бомба, внаслідок чого повилітали шибки у вікнах, зірвало дахи, а місці вибуху утворилась величезна вирва.

Нам було дуже добре видно, як точились бої під лісом в бік Кухарів, Іванкова, до Бородянки – 30 км. Все більше літало ракет та винищувачів, вибухи було чутно поряд. Там постійно стояла заграва, гриміли вибухи і гула техніка. Наші військові мужньо оборонялись.

Добавить подпись

Воскресенье, 13 марта 2022 г. в 10:18 [Изменить](#)

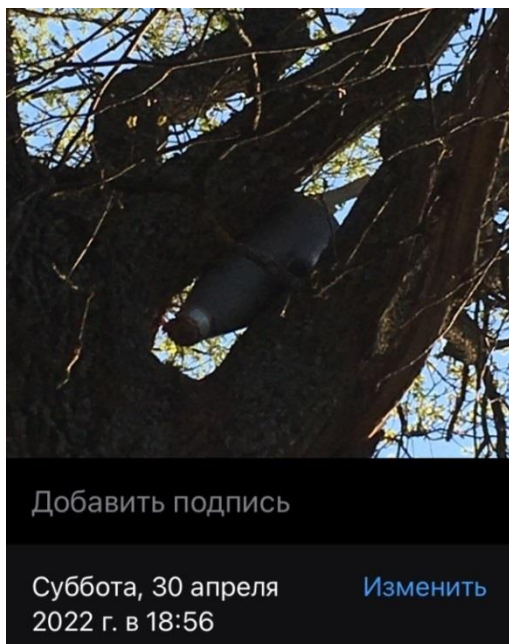
В березні в нас стояло ППО, які збили два ворожих літаки. Коли стріляли, будинки здригалися, двері дрижали, було дуже страшно. Але потім, мабуть їх викрили і нас обстріляли «Ураганамі». Але на щастя все вціліло, розірвались два снаряди і осколки потрапили в один будинок.

Після цього почали виїжджати сім'ї з дітками, а також літні люди, особливо з дачних будинків. Ми з чоловіком залишились в селі.

Потім були підірвані мости і відрізане сполучення. Наш староста Віктор Мельник та діловод Галина Гончаренко привозили хліб, продукти, ліки. Волонтери також роздавали хліб, гуманітарну допомогу людям похилого віку таким як Т.Муравицька, В.Музика. Н Іванченко, Н.Галіч та ін.. Жителі села були дуже вдячні за турботу і підтримку в такий в такий нелегкий час.

Коли рашистів наші ЗСУ вигнали з північних районів на вулиці була весна. Жителі села, які залишились, кинулись садити, сіяти городи. Хоч на якийсь маленький час

відволікались від страшних переживань, думаючи про майбутній врожай. Але, звичайно, думки не відпускали, адже у кожній сім'ї чоловік чи син, чи внук були війні. Гинули наші мужні герої-земляки.

Кожного дня ми чуємо «Повітряна тривога. Пройдіть в укриття». Рашисти запускають ракети по мирним людям, нищать інфраструктуру, залишаючи нас без світла. Але світло у нас всередині і ми будемо нести його до самої Перемоги.

І ось 11 листопада радісна звістка «Херсон – наш!». Визволення від

окупації міста надихнуло і наповнило ще більшою вірою серця людей.

Страшна війна триває. Але ми всі віримо, що дякуючи нашим ЗСУ, нашим волонтерам, нашому народу ми обов'язково переможемо.

Хочу закінчити словами нашого малинського поета Володимира Канюки:

Я пишаюсь тобою, моя Україно,
Лиш за те, що ти в мене, як мати, одна.
Вірю в націю нашу, вона не загине.
Хай освятиться Богом моя сторона.

Укладач: Т.Ковальчук
Комп'ютерний набір: Т.Ковальчук

